

5.6. Vrijwilligers, veilig werken en de Arbowet

Vrijwilligers hebben net als werknemers in loondienst recht op veilige en gezonde werkomstandigheden. Hoewel de Arbowet sinds 1 januari 2007 niet meer volledig van toepassing is op vrijwilligers, gelden nog steeds voorschriften als het werk ernstige risico's met zich meebrengt.

De regels van de Arbowet gelden bijvoorbeeld als vrijwilligers:

- werken met gevaarlijke machines;
- werken met gevaarlijke stoffen;
- risico lopen op gehoorbeschadiging;
- werken op grote hoogte;
- zwaar moeten tillen.

In deze gevallen moet de vereniging beschermings- of hulpmiddelen uitdelen of aanbrengen. Bijvoorbeeld beschermende kleding, een helm, vangnetten, oordoppen of oorkappen.

Voorlichting over veiligheid

Bij het creëren van een veilige werkomgeving speelt voorlichting een grote rol. Vrijwilligers moeten goed op de hoogte zijn van eventuele risico's en weten hoe zij moeten omgaan met de beschikbare hulp- en beschermingsmiddelen.

Ook voor vrijwilligers jonger dan 18 jaar of die zwanger zijn of borstvoeding geven geldt de Arbowet.

Voordelen goed Arboklimaat

Er zijn twee belangrijke redenen om moeite te doen voor optimale arbeidsomstandigheden in jouw vereniging:

1. Je mijdt financiële risico's. Denk aan een ongeval dat zich in jouw vereniging voordoet. Als de Arbeidsinspectie concludeert dat 'gevaarlijke arbeidsomstandigheden' daarvan de oorzaak zijn, kan zij een fikse boete opleggen.
2. Jouw vereniging is aantrekkelijk voor vrijwilligers. Als je je serieus bekommert om de zorg voor betere arbeidsomstandigheden, geef je een belangrijk signaal af: 'In deze vereniging nemen we onze mensen serieus.'

Risico-inventarisatie en -evaluatie

Als vrijwilligersorganisatie ben je vrijgesteld van het uitvoeren van de volgens de Arbowet verplichte Risico-Inventarisatie en -Evaluatie (RI&E, een check van alle mogelijke risico's). Toch is het verstandig om zo'n RI&E te doen.

Een RI&E maak je door eerst een lijst op te stellen, waarin alle risico's op het gebied van arbeidsomstandigheden voor je vrijwilligers worden vermeld. Maak vervolgens een plan van aanpak, waarin wordt vastgelegd welke risico's, wanneer worden aangepakt.

Eigenlijk is het dus niet meer dan het afwerken van een checklist om de risicofactoren in kaart te brengen. Dat doe je eenmalig en vervolgens wanneer er wijzigingen zijn bij uitvoering van werkzaamheden.

De vragen die bij een RI&E aan de orde komen:

- Wat zijn de gevaren en hoe groot zijn deze?
- Wat zijn de gevolgen als het fout gaat?
- Hebben wij voldoende voorzorgsmaatregelen getroffen en zo nee, welke aanvullende maatregelen zijn er dan nodig?

Meer informatie

Een risico-inventarisatie en -evaluatie uitvoeren, is dus altijd een goed idee. Meer over RI&E vind je bij het Steunpunt RI&E: <https://www.rie.nl/>

Meer over de Arbowetgeving vind je op het ArboPortaal van het ministerie van S&W: <https://www.arboportaal.nl/>